Силабус навчальної дисципліни «Когнітивно-дискурсивні засади сучасного перекладознавства»	
Напрям підготовки	**доктор філософії**
Галузь знань	**03 Гуманітарні науки**
Спеціальність	**035 Філологія**
Освітньо-наукова програма	**Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство**
Статус дисципліни	**Дисципліна вільного вибору аспіранта**
Мова навчанняс	**Українська**
Семестр	**III**
Кількість кредитів ЄКТС	**3**
Форма підсумкового контролю	**Залік**
Викладач	**Мелько Христина Богданівна, ка**ндидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови КНЛУ
Анотація навчальної дисципліни	Дисципліна спрямована на поглиблення і систематизацію знань аспірантів щодо сутності перекладу як когнітивно-комунікативної взаємодії. Курс дозволить систематизувати знання аспірантів про переклад як процес спільного породження й перетворення смислів відповідно до когнітивно-комунікативних потреб представників різних лінгвокультурних спільнот. Курс сприяє усвідомленню аспірантами ролі стратегії перекладу як когнітивного регулятиву перекладацького дискурсу, що реалізується через тактики та підпорядковані їм прийоми перекладу. У межах цього курсу аспіранти опановують вміннями застосовувати модель когнітивно-дискурсивного аналізу як сукупності методик аналізу перекладної інформаційної ентропії, польового та фреймового моделювання концептів у процесі перекладу художніх і нехудожніх текстів. Курс включає два змістових модулі. У першому модулі надається уявлення про когнітивно-дискурсивну парадигму перекладознавства як теоретичну основу дослідження стратегії перекладу, що передбачає аналіз формування антропоцентричної парадигми лінгвоперекладознавчих досліджень; розгляд основних напрямів когнітивних перекладознавчих досліджень; аналіз статичних і динамічних когнітивних структур у перекладі; застосування дискурс-аналізу у перекладі; ознайомлення з перекладацьким дискурсом як когнітивно-комунікативної діяльністю. У другому модулі розглядаються методологічні принципи стратегій перекладу та методика їх дослідження, що передбачає розгляд інформаційних властивостей тексту як передумови формування локальних стратегій; тлумачення стратегії як когнітивного регулятиву перекладацького дискурсу; аналіз реалізації локальних стратегій у перекладі художнього тексту; засвоєння методологічних принципів антропоцентризму і системно-діяльнісного підходу як основи дослідження стратегії перекладу; застосування методів дослідження стратегій перекладу.
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	**3 кредити** ЄКТС; **90 год.**, у тому числі:

	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	**20 год.**	**6 год.**
семінарські заняття	**10 год.**	**4 год.**
практичні заняття	–	–
консультації	–	–
самостійна робота	**60 год.**	**80 год.**

Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні знати теоретичні основи письмового перекладу художніх і нехудожніх текстів; базові категорії та поняття лінгвістики тексту, жанрології у перекладі; базисні засади письмового перекладу різних жанрів та їх окремих складових, одиниць текстового рівня, що формують жанрово-стилістичний інваріант / варіант певного тексту / групи текстів; зв'язок перекладу з літературознавством і лінгвістикою тексту; важливість перекладу як засобу міжкультурної комунікації та міжмовного посередництва. Аспіранти повинні вміти: робити лінгвістичний, концептуальний, літературознавчий, перекладознавчий / перекладацький аналіз вихідного / цільового тексту; здійснювати доперекладознавчий / перекладознавчий аналіз оригінальних текстів різних жанрів і стилів із метою визначення їх жанрово-стилістичної домінанти (текстового / художнього концепту); установити жанрово-стилістичну домінанту тексту оригіналу в перекладі; з'ясувати інваріантні / варіативні ознаки тексту оригіналу в перекладі на всіх текстових рівнях; диференціювати жанрово-стилістичну домінанту й авторський ідіостиль тексту оригіналу в перекладі; адекватно обирати стратегії / тактики перекладу; застосовувати методологічні принципи здійснення підрядкового та вірного / адекватного перекладу художніх і нехудожніх текстів. Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти комплексними знаннями із загальнофілологічних дисциплін (мовознавства і літературознавства).
Мета вивчення дисципліни	сприяти формуванню у аспірантів професійних компетентностей, необхідних для інноваційної науково-дослідницької і викладацької діяльності в галузі перекладознавства, шляхом поглиблення системи наукових знань про сутність перекладу як когнітивно-комунікативної взаємодії, у якій особистості перекладача відводиться провідна роль, що дозволить систематизувати знання аспірантів про переклад як процес спільного породження й перетворення смислів відповідно до когнітивно-комунікативних потреб представників різних лінгвокультурних спільнот; сприяти усвідомленню аспірантами ролі стратегії перекладу як когнітивного регулятивну перекладацького дискурсу, що реалізується через тактики та підпорядковані їм прийоми перекладу; сприяти формуванню у аспірантів здатності застосовувати модель когнітивно-дискурсивного аналізу як сукупності методик аналізу перекладної інформаційної ентропії, польового та фреймового моделювання концептів у процесі перекладу художніх і нехудожніх текстів.
Перелік тем лекційних і семінарських занять	Змістовий модуль 1. **Когнітивно-дискурсивна парадигма перекладознавства як теоретична основа дослідження стратегії перекладу** 1. Формування антропоцентричної парадигми лінгвоперекладознавчих досліджень 2. Основні напрями когнітивних перекладознавчих досліджень 3. Статичні й динамічні когнітивні структури в перекладі (концепт, фрейм, сценарій) 4. Дискурсивний аналіз та проблеми перекладу 5. Перекладацький дискурс як когнітивно-комунікативна діяльність Змістовий модуль 2 **Методологічні принципи стратегій перекладу та методика їх дослідження** 1. Інформаційні властивості тексту і проблеми перекладу як передумова формування локальних стратегій 2. Поняття стратегії як когнітивного _егулятивну перекладацького дискурсу 3. Реалізація локальних стратегій у перекладі художнього тексту 4. Методологічний принцип антропоцентризму і системнодіяльнісний підхід як основа дослідження стратегії перекладу 5. Етапи та методи дослідження стратегій перекладу
Система оцінювання результатів навчання	Семестровий контроль проводиться у формі заліку за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу. Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми. Поточне оцінювання здійснюється за накопичувальною системою

Рекомендована література	Основна: 1. Андрієнко Т. П. (2016). Стратегії і тактики перекладу: когнітивно-дискурсивний аспект (на матеріалі художнього перекладу з англійської мови на українську та російську): монографія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго. 2. Професійно-орієнтований переклад у когнітивно-дискурсивному ракурсі (2018): навчальний посібник / В. Г. Ніконова, Ю. В. Кононець, Х. Б. Мелько, Е. В. Польова, В. Б. Скрябіна, В. П. Сніцар, О. І. Чернікова. Київ: Видавничий центр КНЛУ. 3. Ремхе И. Н. (2015) Переводческий процесс в аспекте когнитивного моделирования: монография. Москва: ФЛИНТА: Наука. 4. Gotti, M., Giannoni, D. (2004). New Trends in Specialized Discourse Analysis. Bern: Academic European Publishers. 5. Gutt, E. A. (2000). Translation and Relevance: Cognition and Context, Manchester: St Jerome. 6. Nord, Ch. (1997). Translating as a Purposeful Activity: Functionalist Approaches Explained. London and New York: St. Jerome Pub. Додаткова: 1. Серажим К. С. (2002). Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність: [на матер. сучас. газ. публіцистики]: монографія / за ред. В. Різуна. Київ: Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. 2. Bassnett, S. (2002). Translation Studies. London: Routledge. 3. Brown, G., Yule, G. (1996). Discourse Analysis. Cambridge: Cambridge University Press. 4. Cognitive Strategies for the Resolution of Translation Problems. URL: http://termcoord.eu/2016/12/cognitive-strategies-for-the-resolution-of-translation-problems/ 5. Dijk, van T. A. (1985). Introduction: The Role of Discourse Analysis in Society. Handbook of Dis- 20 course Analysis. Vol. 4. P. 1–8. 6. Faber, P. Conceptual Analysis and Knowledge Acquisition in Scientific Translation. URL: http://lexicon.ugr.es/pub/fab-con 7. Faber, P. (2015). The Cognitive Shift in Terminology and Specialized Translation. Monografías de Traducción e Interpretación. Valencia: Universitat de València. P. 107–134. 8. Grenoble, L. A. Discourse Analysis. URL: http: www.indiana.edu/slavont/ SLING2k/postpapers/grenoble.pdf 9. Halliday, M. A. K., Hasan, R. (1991). Language, Context and Text: Aspects of Language in a SocialSemiotic Perspective. Oxford: Oxford University Press. 10. Hobbs, J. The Problems of Discourse. URL: http: www.isi.edu/hobbs/disinf-chap1/node2.html 11. Huckin,T. N. Discourse Analysis. URL: http:www. exchanges.state.gov/ education/engteaching/ publs/BR/functionalsec3_6.htm 12. Ifversen, J. (2003). Text, Discourse, Concept: Approaches to Textual Analysis. Kontur, №7. P. 60-69. URL: http: www. hum.au.dk/cek/contur/docs/kontur-07/pdf/filer/ji-text/pdf 13. Munday, J. (2012). Introducing Translation Studies: Theories and Applications, 3rd edition. London and New York: Routledge. 14. Nord, C. Loyalty and Fidality in Specialized Translation. URL: http://web.letras.up. pt/egalvao/TTCIP_Nord%20loyatly%20and%20fidelity.pdf. 15. Pym, A. (2014). Exploring Translation Theories, 2nd edition. London and New York: Routledge 16. Pym, A. (2004). Moving Text: Localization, Translation, and Distribution. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company. 17. Pym, A. (1992). Translation and Text Transfer. An Essay on the Principles of Intercultural Communication. Peter Lang. URL: http://usuaris.tinet. cat/apym/publications/TTT_2010.pdf. 18. Pym, A. (1993). Why Translation Conventions Should Be Intercultural Rather Than Culture-Specific. An Alternative Link Model. URL: http://usuaris.tinet.cat/apym/on-line/research_methods/ 1993_alternative_link.pdf